

CURS D'INTRODUCCIÓ A LA RECERCA EN FISIOTERÀPIA

Presentació

Degut a la situació precària de la nostra professió respecte a la utilització de la evidència científica a l'àmbit de la praxis diària s'ha dissenyat aquest curs d'introducció a la recerca en Fisioteràpia, el qual s'orienta a la aplicació directa dels coneixements adquirits en la pràctica clínica.

Aquest curs fa un abordatge integral dels diferents aspectes necessaris per a que el fisioterapeuta estigui capacitat a l'hora de formular-ne preguntes clíniques rellevants a la seva pràctica assistencial, així com familiaritzar-se amb la nomenclatura científica, lectura crítica d'articles, creació de projectes, lectura crítica de la literatura científica i difusió de resultats.

Objectius

- Fomentar el pensament crític en tot el relacionat amb la pràctica professional.
- Capacitar a l'alumne en la formulació de preguntes útils i que puguin ser contestades.
- Promoure l'ús de la investigació secundària com una forma d'indagació per a l'adquisició de coneixement.
- Ensenyar els instruments disponibles per obtenir respostes rellevants a les preguntes formulades.
- Capacitar als alumnes en la presa de decisions ben informades, basades en l'ús dels resultats de la investigació secundària (lectura crítica).

Temari

Tema 1. Introducció a la recerca científica

- 1.1 Investigar, ¿per què?
- 1.2 Formes de coneixement
  - 1.2.1 Experiència i Assaig-Error
  - 1.2.2 La tradició
  - 1.2.3 L' autoritat
  - 1.2.4 El raonament lògic
  - 1.2.5 El mètode científic

Tema 2. El mètode científic

- 2.1 Introducció
- 2.2 Requeriments de la investigació científica
- 2.3 Mètode general de la ciència
- 2.4 Estructura del Mètode Científic en les Ciències de la Salut
- 2.5 Pretensions de una investigació Difusió dels resultats de la investigació. L'article científic
- 2.6 Enfocaments en investigació
- 2.7 El deure d'investigar

Tema 3. Tipus d'estudis; Què és la Epidemiologia?

- 3.2 Usos de la Epidemiologia
- 3.3 Mètode epidemiològic
- 3.4 Etapes d' un estudi epidemiològic
- 3.5 Criteris de classificació dels estudis epidemiològics
- 3.6 Tipus de dissenys més freqüents
- 3.7 Estudis descriptius
- 3.8 Estudis observacionals analítics

- 3.9 Estudis experimentals
- 3.10 Estudis secundaris (recursos de síntesi)
- 3.11 Medicina Basada en la Evidència (MBE)
- 3.12 Recuperació i gestió de informació en ciències de la salut

Tema 4. Elaboració del protocol d'estudi

- 4.1 Què és el protocol d'estudi i per què és necessari.
- 4.2 Hipòtesi de Treball
- 4.3 Revisió bibliogràfica
- 4.4 Objectius
- 4.5 Biaixos
- 4.6 Mètode
- 4.7 Determinació grandària de la mostra
- 4.8 Esquema general d'un protocol d'investigació
- 4.9 Recollida de dades
  - 4.9.1. Paper
  - 4.9.2. On-line
- 4.10 Mesures de valoració
  - 4.10.1. Enquestes qualitat de vida: exemples
  - 4.10.2. Valoracions quantitatives
  - 4.10.3. Eines de mesura validades
- 4.11. Pràctica: Presentació treball proper seminari

Tema 5: Revisions sistemàtiques

- 5.1 Introducció
- 5.2 Protocol
- 5.3 Avaluació de qualitat
- 5.4 Extracció de dades
- 5.5 Interpretació de resultats
- 5.6 Conclusions

Tema 6. Com buscar informació a les bases de dades electròniques

- 6.1 Introducció.
- 6.2 Recursos *on-line*
- 6.3 Cerca bibliogràfica: Descripció de les següents bases de dades electròniques: MEDLINE, COCHRANE LIBRARY i PEDRO (Universitat de Sidney-Austràlia)
- 6.4 Mètodes i estratègies de cerca.

Tema 7. Interpretació de resultats (Anàlisi estadística)

- 7.1 Introducció a l'anàlisi estadística
- 7.2 Interpretació dels resultats
  - 7.2.1. Què posem als resultats?
- 7.3 Tipus d'anàlisi segons tipus de variable
- 7.4 Terminologia i comprensió de l'estadística emprada en els resultats científics.
  - 7.4.1. Incidència o Prevalença?
  - 7.4.2. OR, RR, RA,... significat de la nomenclatura
  - 7.4.3. La "p"
  - 7.4.4. Els intervals de confiança
  - 7.4.5. Taules o Figures ?

Tema 8: Epidemiologia

- 8.1 Diagnòstic: sensibilitat i especificitat

- 8.2 Fiabilitat d'una prova diagnòstica: estudi de concordança
- 8.3 Pronòstic: corbes de supervivència
- 8.4 Principals biaixos en recerca clínica. Mètodes de control.
- 8.5 Pràctica: Càlcul de la grandària de la mostra i estimació de la potència d'un estudi.

Tema 9: Difusió dels resultats

- 9.1 Difusió dels resultats: quin és el millor àmbit. Difusió oral i difusió escrita.
- 9.2 Creació d'*abstracts* per a congressos i jornades: Introducció, mètodes, resultats i conclusions
- 9.3 Power Point: normes bàsiques per a l'elaboració de material gràfic visual. Continguts
- 9.4 Pòster: continguts: Distribució del material a presentar.
- 9.5 Handicap del llenguatge: difusió local vs difusió internacional
- 9.6 Por escènica: què fer davant del públic
- 9.7 Causes de denegació d'una comunicació o pòster en un congrés
- 9.8 Pràctica: Comentar futura presentació simulació abstract per a un congrés.

Tema 10. Introducció a la pràctica basada en la evidència i lectura crítica

- 10.1 Introducció a la pràctica basada en la evidència
  - 10.1.1 Definició de pràctica basada en la evidència i descripció de les fases
  - 10.1.2 Formulació de preguntes clíniques
- 10.2 Lectura crítica
  - 10.2.1 Presentació escenari
  - 10.2.2 Pautes per la lectura crítica d'un assaig clínic
  - 10.2.3 Lectura crítica d'un assaig clínic
  - 10.2.4 Valoració i resolució del escenari

Tema 11. Correcció abstracts entregats

Professorat

- **Albert Arnó i Palau**, Llicenciat de Medicina i Cirurgia per la Universitat Autònoma de Barcelona, Doctor en medicina interna per la mateixa universitat. Ha impulsat projectes com la Unitat de Recerca de les escoles universitàries Gimbernat. És membre fundador d'associacions relacionades amb les Tecnologies de la Informació com Barcelona Breakfast i el Fòrum Català d'Informació i Salut. És fundador d'onmedic Networks, empresa dedicada a la gestió on-line d'informació biomèdica, especialment estudis biomèdics online, exportant tecnologia a uns 30 països.
- **Carles Blanch i Mur**, diplomat en Infermeria per la UB, Diplomats en Salut Comunitària per la UAB i Màster en Salut Pública (ISP). Col·laboracions amb el Centre d'Estudis Epidemiològics sobre la sida de Catalunya (CEESCAT). Professor de l'EUIF Blanquerna de la Universitat Ramon Llull. Membre de la Comisió Consultora del Ministerio de Sanidad y Consumo per al desenvolupament de la Recerca en Infermeria. Actualment treballa per Global Epidemiology de Novartis Pharma AG. Secretari de la junta de la Societat Catalana Balear d'Infermeria de l'ACMB. Assessor de recerca de l'Escola d'Ostepatia de Barcelona.
- **Jesús López Alcalde**, llicenciat en Medicina (*Universidad Autónoma de Madrid*), Màster en Salut Pública (*Escuela Nacional de Sanidad, iscii, Madrid*), doctorand en Investigació Biomèdica i Salut Pública (*Universidad Autónoma de Barcelona*), col·laborador del *Centro Cochrane Iberoamericano* i de la Fundació Kovacs.
- **Laura Gavalda Mestre**, Llicenciada en Medicina i Cirurgia. Especialista en Medicina Preventiva i Salut Pública. Màster en Salut Pública (Universitat de Barcelona). Ha estat la coordinadora de qualitat a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta i a l'Hospital Universitari de Girona Dr. Josep Trueta. Assessora en metodologia de diverses fundacions científiques, així com vocal dels seus comitès científics. Actualment treballa al Servei de Medicina Preventiva de l'Hospital Universitari de Bellvitge en el camp de l'epidemiologia hospitalària i control de la infecció. És professora associada al Departament de Ciències Clíniques de la Universitat de Barcelona, on imparteix ensenyament de medicina preventiva, salut pública i epidemiologia a les facultats de Medicina, Odontologia i Infermeria.
- **Laura Navarro Vila**. Investigadora en l'Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques de Catalunya (AATRM). És llicenciada en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Lleida i especialista en Medicina Preventiva i Salut Pública per l'Hospital Universitari de Bellvitge (L'Hospitalet de Llobregat, Barcelona). Màster en Salut Pública per la Universitat Pompeu Fabra, diplomada en Metodologia de la Investigació en Disseny i Estadística en Ciències de la Salut per la Universitat Autònoma de Barcelona i diplomada en estudis avançats en Salut Pública per la Universitat de Barcelona.
- **Jordi Vilaró**, diplomats en fisioteràpia i llicenciat en pedagogia. Doctor en Ciències de la Salut. Professor de la EUIFN Blanquerna, Universitat Ramon Llull, de la EUCS, Fundació Universitaria del Bages. Investigador de la Fundació Clínic, IDIBAPS, Barcelona
- **Antoni Morral Fernández**, diplomats en Fisioteràpia, llicenciat en Antropologia, actualment doctorand en Recerca Biomèdica i Salut Pública per la UAB, treballa com a Professor EUIFN Blanquerna de la URL. Membre col·laborador del *Centro Cochrane Iberoamericano*. Centre de Fisioteràpia "Salut i Esport". Santa Perpètua de Mogoda (Barcelona)
- **Elena Montiel Morillo**, diplomada en Fisioteràpia per la UAB. Ha treballat com a col·laboradora en diversos projectes de recerca de la Fundació Jordi Gol. Va treballar com a Project manager de la Unitat de Recerca Gimbernat. Consultora Fundació Jordi Gol. Fisioterapeuta de l'Hospital de Sant Pau.

Organitzen

Societat Catalano-Balear de Fisioteràpia
Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya

Adreçat a:

Socis Societat Catalano-Balear de Fisioteràpia ACMSCB
Fisioterapeutes Col·legiats

Metodologia

L'abordatge del curs es realitzarà esglaonadament segons l'alumne vagi adquirint coneixements, s'intercalerà les classes teòriques amb les pràctiques amb l'objectiu de dinamitzar les classes i assegurar que l'alumne assimila correctament la matèria.

Durada

45 hores lectives

Calendari

Primer Seminari 18 i 19 de setembre
Segon Seminari 2 i 3 d'octubre
Tercer Seminari 30 i 31 d'octubre

Lloc de realització

Acadèmia de Ciències Mèdiques. Major de Can Caralleu 1-7. 08017. Barcelona

Horari

Divendres, de 16 a 21h
Dissabtes, de 9 a 14h i de 15,30 a 20,30h

Preu

Preu del curs: 230 euros
Preu a abonar per l'alumne: **95 euros**

En el marc del conveni de col·laboració entre l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, la Societat Catalano Balear de Fisioteràpia i el Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya, les inscripcions a aquest curs comptaran amb una beca de 135 euros, per tal de fomentar la recerca en Fisioteràpia.

Material

Els alumnes hauran de dur un portàtil amb connexió WIFI